

Millî Müdafaa ihtiyaçları için yapılacak istimlâklar hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 29/VI/1940 - Sayı : 4548)

No.
3887

Kabul tarihi
26 - VI - 1940

BİRİNCİ MADDE — Millî Müdafaa ihtiyaçları için lüzumu olan ve hakikî veya hükmî şahısların tasarrufları altında bulunan gayrimenkullerin istimlâkine İera Vekilleri Heyeti tarafından karar verilir. Bu kararlar aleyhine dava ikame edilemez .

Devlete aid gayrimenkuller ise İera Vekilleri kararile bilâbedel Millî Müdafaa vekâletine terk ve tahsis olunur.

İKİNCİ MADDE — İstimlâk edilecek arazi için istimlâk bedeli, istimlâk kararının gayrimenkul sahibine tebliğ edildiği malî yılın vergisine matrah olan kıymet ve binalar için de aynı malî yılın vergisine matrah olan irada göre bina vergisi kanunu mucibince taayyün eden kıymettir.

İstimlâk kararının alâkadara tebliğ edildiği malî yılın vergisine matrah olacak kıymet veya irad, ferdî ve mevziî tadil talebi dolayısıyla katileşmemiş ise tadilat komisyonunca takdir edilmiş olan kıymet; ve binalarda mezkûr komisyonca takdir edilen irada göre taayyün eden kıymet mülk sahibine ödenir.

Katileşecek kıymete veya irada göre evvelce ödenen kıymet eksik ise farkı ilâveten tediye olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İstimlâkine karar verilen gayrimenkullerin istimlâk kararının mal sahibine tebliğ edildiği malî yılda vergide mukayyed kıymet veya iradı bulunmadığı takdirde vergi kanunları hükümlerine göre takdir edilecek kıymet, ve binalarda takdir edilecek irada göre taayyün eden kıymet mal sahibine ödenir.

Usulü dairesinde katileşecek kıymet veya irada göre evvelce ödenen miktar eksik ise farkı ilâveten tediye olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İstimlâkine karar verilen gayrimenkullerin hududunu ve aksam ve mikdarını gösterir harita ve cedvel Millî Müdafaa vekâleti tarafından mahallin en büyük mülkiye memuruna gönderilir. Bunu müteakib ikinci ve üçüncü maddeler mucibince taayyün edecek kıymeti mübeyyin bir ihbarname ile mahallin en büyük mülkiye memuru tarafından on beş gün zarfında ferağ muamelesinin icrası lüzumu usulü dairesinde gayrimenkul sahiblerine tebliğ olunur.

Bu müddet zarfında ferağ muamelesini icra etmiyenlerin rıza ve muvafakatlerine bakılmayarak ikinci ve üçüncü maddelerde gösterilen istimlâk bedeli Millî Müdafaa vekâletince mahallî Ziraat bankasına ve banka bulunmayan yerlerde en yakın mal sandığına yatırıldıktan sonra gayrimenkule vaziyed edilir ve tapu idarelerince Hazine namına tescil muamelesi yapılır ve henüz ashabı namına intikali yapılmamış ise ashabının rızasına bakılmaksızın intikali icra edilir.

BESİNCİ MADDE — İstimlâk olunacak gayrimenkul sahipleri ve alâkalılarıyla Millî Müdafaa vekâleti dördüncü maddeye tevfikân yapılacak tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde mahallî asliye hukuk mahkemesine müracaatla

gayrimenkulün cinsine, mikdarına ve istimlâk bedeline itirazda bulunabilirler. Bu müddet içinde itiraz edilmeyen bedeller katidir.

ALTINCI MADDE — 5 nci madde mucibince itiraz vukuunda mahkeme on beş gün içinde tarafları davet ederek gayrimenkulün bulunduğu mahallin en yüksek dereceli hâkiminin reisliğinde tarafların tayin edecekleri birer hakemden mürekkep üç kişilik bir hakem heyeti teşkil olunur.

Bu hakem heyeti üç ay içinde itirazı tedkik ederek varacağı neticeyi bir mazbata ile mahkemeye bildirir.

Hakem heyeti tarafından yapılacak tedkiklerde Hukuk usulü muhakemeleri kanununun (529) 11 nci maddesi hükmü müstesna olmak üzere tahkime müteallik hükümler tatbik olunur.

Hakem ücret ve masrafları haksız çıkan tarafa tahmil olunur.

YEDİNCİ MADDE — Millî Müdafaa inşaat ve tesisatı için lüzum görülen ve hakikî ve hükmî şahısların tasarruf veya ruhsatname ile intifaları altında bulunmayan kireç, taş ve kum ocaklarını hiç bir resim ve ücrete tâbi olmayarak istimaline Millî Müdafaa vekâleti mezundur.

SEKİZİNCİ MADDE — İstimlâke aid her nevi muameleleri alâkalı daire ve komisyonlar sıratle ikmal ve intaç etmeğe mecburdurlar.

DOKUZUNCU MADDE — Millî Müdafaa ihtiyaçları için istimlâk olunacak gayrimenkullerin tapuya kayid ve tescili için yapılacak ebrî intikal muameleleri ile sair muameleler ve verilecek tapu senedleri hiç bir harç ve resme tâbi değildir.

ONUNCU MADDE — Harb tehlikesi mevcud olan fevkalâde hallerde memleket müdafaaası için lüzumu olacak gayrimenkullerin istimlâkine aid bu kanunda yazılı bütün formaliteler bilâhare ifa ve ikmal edilmek üzere vergiye matrah olan kıymet veya irada göre taayyün edecek kıymet, istimlâk bedeli olarak sahibleri namına mahallî Ziraat bankasına ve banka bulunmayan yerlerde en yakın mal sandığına yatırıldıktan sonra Millî Müdafaa vekâletince bu arazi ve binalara derhal vazıyed olunabilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

27 haziran 1940

Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası

: 27 - VI - 1940 ve 1/413

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası

: 27 - VI - 1940 ve 4/761

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları

Cild Sayfa

: 11 166,213

: 12 106,140;142,161;163